

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GAZETA CZĘSTOCHOWSKA

Pod kierunkiem
ZYGmunTA TRZEBINSKIEGO

ADMINISTRACJA
Częstochowa II-ga Aleja Nr. 43

Łoszeń na stronie 4-ej.

Cena 3 kop

КВИТАНЦІЯ.

Отпечатанный без предвари-
тельной цензуры № 147 газеты
„Газета Częstochowska“ заключаю-
щий в себя / печать /
лист / доставлен ко мне в кан-
целярию.

20/2 1910.

Полицеймейстеръ
города Честехова

Aleja № 43.

„ODEON“

Królestwie) Od środy 1 do piątku 3 Czerwca (włącznie)

a zmiana programu!

Indjanie i osadnicy (sceny z życia amerykańskiego w 6 obra-
7 obrazach) **Złowrog dzwinki** (wstrząsający dramat w wy-
natio Nationale“ w Rzymie. **Będziemy grzeozni** (komiczny
t“. Tragedja historyczna w wykonaniu artystów teatrów: „Comedie
i **Kolejzycem** (małżeństwo niedalekiej przyszłości. fantazja
komiczna w kolorach

W Kalloskopach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

— — Szczegóły w afiszach i programach. — —

Teatr „ODEON“

DONT

em do zębów
iało, czysto i zdrowo.

555

WSZĘDZIE.

bardziej potrzebą jest w wielkim stylu
instytucja społeczna, któraby wzięła w
swoją opiekę ruch parcelacyjny.

Zyjemy w chwili, kiedy od poważ-
nych, a zapewne coraz częstszych klęsk,
zbawić nas może tylko wytyczona akcja
na wszystkich polach działalności spo-
łecznej.

monit.

Projekt uchwalony.

(Korespondencja własna „Gazety”).
Petersburg, d. 30 maja.

Dyskusja i głosowanie nad poszcze-
gólnymi artykułami projektu rządowego
ustawy ziemskiej dla 6 gubernji litew-
sko-białoruskich przeciągnie się zapew-
ne do soboty, ale sprawa już dziś zo-
stała rozstrzygnięta. Zasadniczy i naj-
ważniejszy był artykuł 3, nad którym się
dziś właśnie odbyło głosowanie i para-
graf ten przeszedł 17-u głosami więk-
szości.

Artykuł 3-ci w redakcji rządowej
brzmiał:

Artykuł 3-ci. Liczba radnych
Rad ziemskich gubernialnych i powiatow-
wych, jako też ilość dziesięcin ziemi,
dająca prawo udziału w zebraniach wy-
borczych dla wyboru radnych powiatow-
wych, określona jest w załączonych wy-
kazach.

(Według wykazów tych, w gub. wi-
tebskiej na 55 radnych gubernialnych
wypadnie 44 Rosjan i 11 Polaków; w
gub. wołyńskiej na 63 radnych—51 Ro-
sjan i 12 Polaków; w gub. kijowskiej
na 74 radnych—67 Rosjan i 7 Polaków;
w gub. mińskiej na 58 radnych - 42 Ro-
sjan i 11 Polaków; w gub. mohylew-
skiej na 55 radnych—51 Rosjan i 4 Po-
laków; w gub. podolskiej na 63 radnych
—52 Rosjan i 11 Polaków).

Określa więc ten artykuł stosunek i-
lościowy radnych Polaków do Rosjan,
a jeżeli sobie przypomnimy genezę pro-
jektu o ziemstwach, to była to i jest
najważniejsza dla rządu i prawicy kwe-
stja. Rozchodzi się bowiem o to, by

Zatwierdzona przez. minist. spraw wewn.
Lecznica chorób zębów i jamy ustnej
pod firmą
Marjana Puchalskiego
w Częstochowie III aleja. 57 wprost ko-
ściola po Marjavit Zarządczej lekarz
d-ła **BERNARD MUSZYŃSKI** przy-
muje codziennie od 9 z rana do 8 wieczór

ZE SPRAW NASZYCH.

U nas w kraju dzieją się rzeczy do-
prawdy dziwne: oto w chwili, gdy z
Zagłębia Dąbrowskiego setki i tysiące
robotników włościan emigruje na Sy-
berję, by tam dostać ziemię do uprawy,
równocześnie w północno-wschodniej
części Królestwa ogromne platy ziemi,
od wieków znajdujące się w rękach
polskich, rozp. celowuje się wśród sta-
roobrzędowców i włościan, sprowadza-
nych z głębi cesarstwa.

Jak to się dzieje? Dlaczego społeczeństwo nasze dostatecznej nie zwraca
uwagi na tą dziwną emigrację i imigra-
cję równocześnie?

Kiedy gorączka syberyjska w Zagłę-
biu Dąbrowskiem nabrzmiała już do po-
twornych rozmiarów—stał się w kraju
krzyk duży. Lecz na początek tego ru-
chu nikt nie zwracał uwagi, a glosy
tych, którzy najbliżej nam patrzyli, prze-
chodziły bez echa. Podobnie dzieje się
i z niezdrową imigracją do nas i złą-
coną z nią parcelacją. Któż u nas wie,
że tam gdzie w Suwalskiej gubernji,
takie majątki ziemskie, jak Sztabin, jak

Jatwież, jak Świątoszyn hr. Mielżyńskich
i t. d. parceluje się pomiędzy sprowa-
dzonych z daleka kolonistów. Opatrzy-
my się, gdy sprawy zajdą za dale-
ko.

A przecież gdy do powyższych fak-
tów doda się cicha, ale obfita w skutki
działalność Banku włościańskiego w in-
nych gubernjach i przygotowywaną u-
stawę, nie dopuszczającą Polaków z
Królestwa do nabywania ziemi na Wo-
łyniu, Podolu i przednieprskiej Ukrai-
nie—to widzimy, że na polski stan po-
siedzenia ziemskiego zwala się nowy, a
ciężki paroksyzm.

Parcelacja musi być ujęta w odpo-
wiednie i umiejętnie karby i stać pod
kontrolą społeczną. Co się dotąd robi
na tem polu, jest w wysokim stopniu
niezadawalniająca. Parcelacja musi być
tak uregulowana, aby wychodziła ona
nie tylko na korzyść dużych właścicieli
ziemskich i różnych aferzystów i spe-
kulantów, ale i na korzyść naszego
ludu.

Lud nasz, który z południowych czę-
ści Królestwa na podłożu nędzy ekono-
micznej emigruje na Syberję, nie może
nabyć kawałka ziemi dla siebie w swo-
ich rodzinnych stronach dla jej zbyt
wysokich cen. Ale lud ten nie wie, że
w gubernjach północno - wschodnich
Królestwa, mimo wysokich zysków par-
celujących, można nabyć ziemię tanio,
lecz nabywają ją ludzie obcy.

Dla uregulowania naszego ruchu emi-
gracyjnego i opieki nad nim zawiązało
się w Warszawie Tow. opieki nad wy-
chodźcami. Jeżeli działalność tego To-
warzystwa potęży się po linii jak do-
tąd teoretycznie tylko wytyczonej, bez-
sprzecznie zmniejszy się u nas ilość
różnych niezdrowych przejawów spo-
łecznych. Tak samo, a może jeszcze

LEKARZ-DENTYSTA GREJNIEC

w CZĘSTOCHOWIE,

1 Aleja Nr. 10, dom p. Rajcherowej,
Przyjmuje codziennie od 9—1 rano i
od 3—7 wiecz.

Poleca Nr. 1 swego wydawnictwa,
poświęconego krzewieniu zasad zę-
bolecznictwa wśród mas najszerszych
p. t. „Ogólne zasady pielęgnowania
zębów i jamy ustnej“. Cena 5 i 10 k.
Zadać w księgarniach! 20

7-10 kl. Naukowy Żeński Zakład
R. Gólczewskiej Chrzanowskiej
w Częstochowie.

Rozpoczyna egzaminy przedwaka-
cyjne dnia 8 Czerwca. Egza-
miny trwać będą do 15 Czer-
wca. 1107

CEMENT

począwszy od dnia dzisiejszego
sprzedaje po Cenie niższej skład
H. JMICHA w Częstochowie
2-ga Aleja № 16 obok mostu
kolejowego telefon № 48

Pamiętajcie o wpisach
Szkolnych.

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja III-ola, dom własny.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

Założony w roku 1887

WYKONUWA RZEZBY POMNIKI. ROBOTY BUDOWLANE I SZTUKATERJE.

Telefon № 280.

RYDZEWSKI i S-ka

Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13

TELEFON № 1.

Najlepszy krajowy węgiel z kopalni „Hr. Renard“
po k. 95 za korzec sześćcio pud. z dostawą do domów

tejszy Mikołaj Sobko, wyszedłszy wraz z żoną do kopania grząd na ogrodzie koło domu, pozostawił w chacie półtoraroczną córeczkę swą Eugenję śpiącą na piecu. Dziecko przebudziwszy się ze snu i chcąc widocznie zejść z pieca, wpadło głową na dół do jednego z garnków stojących na kuchni i napełnionych wrzącą wodą. Gdy rodzice w kilka minut później weszli do chaty, zastali swą jedyną córeczkę bez życia, formalnie ugotowaną w garnku, do którego wpadła. Za pozostawienie dzie-

ka bez nadzoru pociągnięto zrozpaczonych rodziców do odpowiedzialności.

Satyra i humor.

PORADZIŁA SOBIE.

Matka: - Co słyszysz? Pan Karol był na tyle bezczelny, że cię wczoraj na dworcu pocałował? Cóż ty na to?

Córka: - Moja mam, poradziłam sobie. Aby nie wywołać skandalu, poca-

łowałam go wzajemnie i wszyscy ludzie myśleli, że to mój krewny.

U nas tak.

— A pan dokąd wysłał rodzinę na lato? Czy tak jak w zeszłym roku gdzieś blisko Warszawy?

— Gdzie tam proszę pana. Za biedny jestem na to. Muszę wysłać rodzinę gdzieś zagranicę, gdzie nie tak obdzierają ludzi ze skóry.

— Waluty zagraniczne.

Marka = 46.22.

Korona = 39.37.

Frs. = 37.52.

F. szt. = 9.48.

Popierajmy sprawę oświaty ludowej!

! NAJNOWSZY WYNALEZEK !

Metal niepalący się. Wysoce interesujący dla każdego kto używa i wyrabia wszelkiego rodzaju narzędzia, jako to: Mota, Stempl, Bory, Szelajzy i t.p. Jedyny do stalowania wszelkich narzędzi rolniczych i kopalnianych. **Zastępuje i jest trwalszy od wszystkich dotychczas używanych gusztali.** Piłniki z tego metalu (Champion Files) przetrzymują dwa angielskie lub cztery niemieckie.

Nie przepala się i nie pęka, hartuje się bez napuszczania, tylko w zimnej wodzie bez specjalnej uwagi i umiejętności.

The Anglo-American Manufacturing Co. New-York—Manchester. Przedstawiciel: **Zdzisław RYLSKI** Częstochowa Aleja II Nr. 33 Tel. 93

Piegi, zmarszczki,

liszaie, pryszczki i t. p. usuwa bezpowrotnie i nadaje prześliczną płeć: krem z konwajii Czeskich „Eureka“ Dra. R. Błażka w Jiczynie (Czechabh). Cena słoika rb. 2. Sprzedaz w większych składach aptecznych, perfumeryjnych i zakładach fryzjerskich. Główny skład na Królestwo i Cesarstwo: **W. Dobrowolski, Warszawa. Chmielna 32. tel. 110-73.**

niezawodny środek przeciw zmarszczkom, przeczłom i wszelkim zakazieniom skóry.

Latem na wsi, na wycieczkach, w podróży, kiedy skóra podlega szkodliwym wpływom słońca, potu, kurzu Borokyl chroni i znakomicie odświeża twarz jest niezbędny artykuł toaletowy. (Sprawozdanie kliniki dr. Lustra Kraków, 18/11/1907 r.) **Gr. skład apteka Zamenhofa, Warszawa.**

H. KOCZAŁSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny
Częstochowa, Herby pr., Herby ros. i Granica
Kantor mieści się przy ul. Panny-Marvi Nr. 18 w oficynie na lewo (parter). Telefon 38.
W zakresie operacji wchodzi: cienie i ekspedycja towarów przywozowych i wywozowych w warunkach oszczędnościowych. 448-180-2

Bron. Kopydłowski i Synowie
ZAKŁAD
wyróbny bednarskich

Nagrodzony medalem złotym na wystawie w Częstochowie poleca swoje wyroby w zakresie tego fachu wchodzące wykonywane sumiennie i terminowo, po cenach umiarkowanych Aleksandrowska Nr. 20 w Częstochowie. 1086

„LECH” Kantor Przewozowy
Aleja 3-cia № 55, telef. 828.
Uskutecznia szybko i dokładnie przeprowadzki mieszkań, biur, fabryk i t. p. z gwarancją. Wysyłka i odbiera wszelkie towary z kolei. Kantor otwarty od 9 rano do 7 wieczór.

OKULISTA
Dr. med. ST. MARROWSKI
b. Asystent Lwowskiej Kliniki Okulistycznej
zamieszkał w Częstochowie przy ul. Teatralnej № 18 w domu p. Krzyw. Przyjmuje chorych na oczy od 18-14 rano i od 5-6 po południu.

Centralna Stacja Elektryczna
w Częstochowie
Oddział Instalacyjny
Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego, dostawę, ustawianie i wynajm elektromotorów po cenach najniższych.
Wszelkie artykuły elektrotechniczne stałe na składzie. Projekty i kosztorysy bezpłatnie.

Skład Apteczny
Wacława Orzeł
od Lipca r. b.
przeniesiony zostanie
do domu W-nej Wnorowskiej
III Aleja róg ul. Szkolnej

Nagrodzony Wielkim Srebrnym Medalem w Częstochowie.
TENIS zostatł urządzony w Cyklodromie Teatralna 3 w Częstochowie
Warsztat reparacyjny części zapasowe. Emalowanie, niklowanie. Własny wyrob.

Zakład Stolarski
Franciszka Hadlera
Częstochowa Ciemna 1.
Wykonuje dokładnie i po cenach niskich wszelkie roboty w zakresie stolarstwa wchodzące 1079

DO NABYCIA WSZĘDZIE
NAJLEPSZE MYDŁO DO PRANIA
MYDŁO NAFCIANE
HORDLICZKI I STAMIROWSKIEGO
W ŁODZI
REPREZENTANCI
na Częstochowę i Zagłębie,
p. L. Senior. D. Bochenek.

Adwokat Warszawa Wileza 18 od II-jej 5-6, 1070

Do wynajęcia zaraz na Krakowskiej № 15 vis-a-vis nowobudujących się kościoła, 4 sklepy z mieszkaniami podług żądania zdane na restaurację, sklep spożywczy, maszyni i rezeru fryzjerską. Różne szopy i składki. Na ulicy Dojazd № 81 suteryni sklepiona widnie suche na wazetach lub fabryczkę. Wiadomość kantor Hertz M. Dojazd 31, telefon 288. 919

Z powodów ważnych sprzedam za 800 rb. dobry interes procentujący po 60% który może prowadzić osoba nie fachowa 3 słoja 7, Bielski. 1100

Od 1 Lipca mi szkanie do wynajęcia składające się z sędmią pokoi i kuchni z wszelkimi wygodami. Wiadomość u Rządcy domu 2 Aleja 24. 1114

Magiel do sprzedania za fabr. „Wary” dom Ruskowskiego 3-1 1186

Podręczne potrzebne zaraz do pracowni sukien Aleksandrowska 14 miesz. 1. 1138

Potrzebne zdolne p asowarki bezprzewodnej marki II Aleja 41 2-1 1137

Rower do sprzedania ul. Stawowa i Błaszczyk. 1-1 1139

Do wynajęcia sklep, pokój i kuchnia, lub na letnia mieszkanie. Wiadomość Pełkarnia Łąka-szewicza w Poraju. 2-1 1132

Pasporty Wiktorji i Zofji Januszkowskich, wydane przez garnę Machory zaginęły 3-1 1131

Prolothe z koniem w uprząży respektabilnej w dobrym stanie. Wiadomość w Administracji Gminy 1132

Do wynajęcia pokój z oddzielną piętroską Aleja 2 № 41. 1115

Zawładaniom Stanowimy odbiorców do przemieszczenia mleczarni ze sklepu do mieszkania w osiedlu z bramy również wyprządaj soki i konfitury Owsianna 1073

Sprzedam dom w Dąbrowie Miejskiej 1300 Podatka 18 rs. rocznie. Do kupna potrzeba 5000 z placem pod nogowym Aleja 3 71 Bielski. 1101

Sumiennie pośrednio w kupnie i sprzedaży, plac domy, piwnice, sklepy, majątki ziemskie Aleja III 71 Bielski. 1102

Z powodu wyjazdu meble do sprzedania Objeżdżać można od 12 do 7 3 Aleja 54 1106

Motor 5-7 k. s. Perkun zupełnie nowy okazujący Borkbank moce używany tanio sprzedaje Inż. F. Dawidowicz, II Aleja Nr. 31. 1074

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA PRZYJMĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 43—w Zawierciu księ-garnia p. K. Lubcke i S-ka, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 2. || **Ceny ogłoszeń:** Za wiersz jednoszpalszy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40, po tekście k. 15, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 20, Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20.